

فصل صید ماهیان از دریای خزر در گلستان تمدید شد

مدیرکل شیلات گلستان گفت: صید ماهیان استخوانی از دریای خزر در پی درخواست صیادان این استان مبنی بر کاهش میزان صید، تا ۲۱ فروردین سال ۱۴۰۲ تمدید شد.به گزارش اقتصادسراسرآمد، اسماعیل جباری افزود: تمدید صید ماهی از دریای خزر در این منطقه با دریافت موافقت از سازمان شیلات است. هر ساله فصل صید ماهی از دریای خزر به مدت ۶ ماه و از ۱۵ شهریورماه آغاز و در ۱۵ فروردین ماه پایان می‌یابد.به گفته وی در سال جاری ۸۱۳ صیاد در قالب ۱۸ شرکت تعاونی، به روش صید «پره» در سه منطقه گمیشان، خواجه نفس و میانکاله اقدام به صید ماهیان استخوانی فعالیت دارند و تاکنون از سوی آن ها حدود هزار تن ماهی صید شده است. ماهی گیری در سواحل خزر به روش «پره» انجام می‌شود به این صورت که تورهایی با ارتفاع هفت تا ۱۰ متر و به طول هزار و ۲۰۰ متر به کمک یک قایق به صورت نیم دایره در فاصله مشخصی از ساحل دریا (۱۴ متری عمق دریا) گسترده و پس از انباشته شدن از ماهیان استخوانی شامل گونه های کفال، سفید و کپور به وسیله تراکتور به ساحل کشیده می‌شود.سر صیاد، فوکا پوش (صیادان باچکمه های بلند)، تور ریز، چینت چی (مرمت کار تنور)، قایقران و راننده تراکتور از نیرو های اصلی در انجام صید پره هستند.

رفع مسائل زیست محیطی اراضی قابل واگذاری پرورش میگوی هرمزگان

با حضور سرپرست شیلات هرمزگان، رئیس سازمان نظام مهندسی منابع طبیعی و کشاورزی، مدیرکل محیط زیست هرمزگان و جهادکشاورزی مسائل زیست محیطی اراضی قابل واگذاری پرورش میگوی هرمزگان مرتفع شد.به گزارش اقتصادسراسرآمد، مسعود بارانی در این نشست حرکت در مسیر به بهره برداری رساندن اراضی پرورش میگو را مصداق بارز حرکت در مسیر تحقق شعار سال ۱۴۰۲ «مهار تورم و رشد تولید» خواند و تصریح کرد: امید است با تعامل های بین دستگاهی به وجود آمده و حمایت های استانداری و سازمان شیلات ایران در سالجاری شاهد رشد پرورش های شیلاتی به ویژه صیادی و آبزی پروری باشیم. سرپرست شیلات هرمزگان افزود: در این جلسه وضعیت زیست محیطی مجتمع های پرورش میگوی گاراندهو و کر تان در شهرستان سیریک، لشتنان در شهرستان بندر خمیر و مجاور سایه خوش در شهرستان بندرلنگه مورد بحث و بررسی قرار گرفت که خوشبختانه با حفظ اولویت ها و موارد محیط زیستی مسائل مذکور این اراضی مرتفع شد.وی تصریح کرد:با به بهره برداری رسیدن این اراضی بالغ بر سه هزار و ۹۲۰ هکتار به سطح زیر کشت استان اضافه خواهد شد که این میزان بالغ بر ۱۳ هزار تن به تولیدات میگوی پرورشی استان با اشتغال زایی بالغ بر هزار و ۶۵۰ نفر می افزاید.بارانی با اشاره به اینکه در هرمزگان بالغ بر ۵۰ هزار هکتار اراضی مستعد پرورش میگو شناسایی شده است، عنوان کرد: خوشبختانه از این میزان بالغ بر ۲۵ هزار هکتار واگذار شده است (۱۵ هزار هکتار در حال احداث و ۱۰ هزار هکتار در حال بهره برداری) و تاکنون برای بیش از سه هزار نفر اشتغال مستقیم و برای بیش از هفت هزار نفر نیز اشتغال غیر مستقیم ایجاد کرده است.

ارائه خدمات گردشگری دریایی به بیش از ۵۰۰هزار مسافر نوروزی در بوشهر

مدیرکل بنادر و دریانوردی استان بوشهر گفت: در مدت زمان اجرای طرح گردشگری دریایی ویژه ایام نوروز در استان، این خدمات به بیش از نیم میلیون نفر از هموطنان ارائه شد.به گزارش اقتصادسراسرآمد، محمد شکیبی مدت زمان اجرای طرح گردشگری دریایی در این استان را از ۲۵ اسفند تا ۱۵ فروردین دانست و اظهار داشت: در این طرح ۱۸ موتورلنج سنتی، یک شناور فلزی و شمار قابل توجهی قایق خدمات گردشگری دریایی استان بوشهر را به هموطنان ارائه کردند.مدیرکل بنادر و دریانوردی استان بوشهر از ارائه خدمات گردشگری دریایی به بیش از نیم میلیون مسافر در استان خبر داد و بیان کرد: این خدمات گردشگری در بنادر بوشهر، دیر، کنگان، گناوه، دیلم و عسلویه ارائه شده است.شکیبی نسب ادامه داد: همزمان با اجرای طرح شش شناور ناجی، ۱۲ شناور همیار ناجی و همچنین ۴۵ ناظـر در تـامین ایمنی و امداد رسانی دریایی بنادر استان بوشهر فعالیت داشتند

یک پژوهشگر اقتصاد اسلامی معتقد است

اقتصاد دریا محور راهبرد اقتصاد مقاومتی

«تاریخ دریانوردی ایران» ایرانیان ازسال ۵۱۱ قبل از میلاد نیروی دریایی داشته‌اند. رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به این سوابق دریانوردی ایرانیان درگذشته که باعث انتقال فرهنگ و تمدن اسلامی و ایرانی به مناطق دیگر دنیا شد، فرمودند: با وجود این سابقه وسواحل طولانی دریایی درشمال و بخصوص جنوب ایران، فرهنگ استفاده افرصت‌های دریا در کشور مورد غفلت واقع شده و باید به فرهنگ عمومی مردم تبدیل شود. حال اگر بدانیم اکوسیستم‌های ساحلی و دریایی تا ۱۱.۵ میلیارد دلار به گردشگری جهانی کمک می‌کنند؛ عزم دولت برای برنامه‌ریزی و مهندسی این شاخه از اقتصاد کشور متفاوت و عمیق‌تر خواهد شد.

گستره دریایی- بر خوردار ی از ۱۹۰ هزار کیلومتر مربع

ایران با برخورداری از ۱۹۰ هزار کیلومتر مربع گستره دریایی و حدود ۵۸۰۰ کیلومتر نوار ساحلی (حدود ۴۰ درصد از مرزهای ایران)، کشوری دریایی محسوب می‌شود و از دو سوی شمال و جنوب به دریا دسترسی دارد. دسترسی به آب‌های آزاد (اقیانوس هند)، مجاورت با منطقه استراتژیک خلیج فارس و تنگه هرمز و قرار گرفتن در کریدورهای ترانزیتی بین‌المللی بایستی به دنبال توسعه پایدار با رویکرد دریایی باشد، تعبیری که تحت عنوان «توسعه دریامحور» به آن اشاره می‌شود.

نکته قابل ذکر اینکه؛ برخورداری از نعمت دریا و ساحل مناسب، نقش مهمی در ارتقاء جایگاه دفاعی- امنیتی و توسعه فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و سیاسی کشور در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی دارد. وجود این قدرت بی‌بدیل در مباحث ژئوپلیتیکی و راهبردی بسی حائز اهمیت است و دقیقاً به همین دلیل در میان کشورهای پیشرفته به بستر رقابت تبدیل شده است. شاهد دیگر بر این مطلب؛ اعمال قدرت و تجاوز کشورهای استعماری از طریق دریا بر مستعمرهای خویش است. طبق گفته مسعودی در مروج الذهب؛ در سال‌های پایانی قرن سوم، روس‌ها بارها، از جمله در زمان سلسله علویان طبرستان، به بندرهای ایران در سواحل خزر حمله کردند که این امر مناسبات تجاری را تحت تأثیر قرار داد(همان، ج ۲، ص ۲۰). تاریخ معاصر هم از این تعدی‌ها فراوان در سینه خود دارد. ۷ کارآفرینی و ایجاد کسب و کاریکی از مهم‌ترین ویژگی‌های توسعه پایدار کشورهای پیشرفته در دهه‌های اخیر می‌باشد. اگر به رشد اقتصادی اهمیت می‌دهیم، نمی‌توان به کارآفرینی به عنوان باره‌حل برون رفت از معضلات اقتصادی بی‌تفاوت شد. از این منظر کارآفرینی جانمای اقتصاد مقاومتی است. اقتصاد مقاومتی کاهش وابستگی‌ها و تأکید بر روی مزیت‌های تولید داخل و تلاش برای بهره‌گیری از پتانسیل‌های موجود در مقابل تهدیدات و تحریم‌های خارجی است. از جمله مهم‌ترین پتانسیل اقتصادی کشور دریاست. و باید از همه ظرفیت‌های کشور در این راستا به نحو احسن استفاده شود. کارآفرینی در صنعت دریایی یکی از موفق‌ترین و جذاب‌ترین

ایران بر سر چهارراه ترانزیت جهانی؛ ایران در جنوب از طریق خلیج فارس با عمده‌ترین کشورهای تولیدکننده نفت، در شمال، غرب و شرق هم با کشورهایی همجوار است که با جمعیت زیاد خود بازاری چند صد میلیونی را برای ایران به وجود آورده‌اند. از طرف دیگر ایران خط اتصال کشورهای اروپایی با شرق آسیا و آسیای میانه با خلیج فارس است. شرایط اقلیمی و ژئوپلیتیک ایران در مسیر راهروهای ترانزیتی شمال- جنوب، ایران را با یک موقعیت متمایز در چهارراه ترانزیت جهانی قرار داده که می‌تواند با ارتقای این جایگاه در زمینه ترانزیت دریایی به یک قدرت جهانی تبدیل شود. به علاوه موقعیت ژئواستراتژیکی ایران در شمال تنگه هرمز و خلیج فارس، به‌دلیل اهمیت زیاد در مبادله بین‌المللی انرژی، ترانزیت دریایی ایران از جایگاه منحصر به فردی برخوردار ساخته است. جایه جایی ۹۰ درصد کالاهای کشور از طریق حمل و نقل دریایی، توانمندی ناوگان کشتیرانی ایران برای جابه‌جایی بیش از ۶.۵ میلیون تن کالا در سطح بین‌المللی و رتبه بیست‌ودوم ایران در زمینه ناوگان بزرگ کشتیرانی در جهان، حاکی از ظرفیت بالای ترانزیت دریایی کشور است. با این اوصاف ایران به دلیل شرایط جغرافیایی مناسب از مزایا و ویژگی‌هایی ویژه در زمینه ترانزیت دریایی برخوردار است و این قابلیت خود منبعی بزرگ برای درآمد‌های ارزی به شمار می‌رود.

در مثال دریای خزر اگرچه دریایی بسته است، اما شبکه راه‌های آبی آن از طریق رودها و آبراهه‌های آبی واقع در روسیه، با دریای آزوف، دریای سیاه، دریای سفید و دریای بالتیک ارتباط دارد. این شبکه عظیم حمل و نقل آبی که سرزمین‌ها و مناطق مختلف را به هم مرتبط می‌سازد، نشان‌دهنده اهمیت کشتیرانی در این دریاست. امیرکبیر در دوره صادرات خود، حدود ۲۵ تا ۳۵ کشتی بادیانی را در دریای خزر به کار انداخت و برای هدایت آنها از ملوانان روسی استفاده کرد. به همین دلیل با توجه به فرصت‌های فراوان برای رونق صنعت حمل و نقل دریایی کشور رشد اقتصادی قابل توجهی از طریق کسب درآمدهای ترانزیتی رقم می‌خورد که نباید از آن غافل بود. ۵. وقتی به تراکم جمعیتی کشور توجه می‌کنیم با اینن واقعیت روبه رو می‌شویم که هیچ کلانشهری در فاصله ۲۰۰ کیلومتری ساحل وجود ندارد. این در حالی است که شهرهای ساحلی جهان دارای بیشترین جمعیت هستند. دلیل عمده این اتفاق تاسفبار عدم توجه لازم به دریا و حومه آن است. توجه به اقتصاد دریا از تمرکز گرایشی و مرکزگرایی جمعیتی هم جلوگیری می‌کند. به عنوان نمونه، با ایجاد بندر شهید رجایی، جمعیت استان هرمزگان دو برابر شد و با اضافه شدن صنایع مادر در ناحیه بندرعباس مانند صنایع پتروشیمی، آلومینیم، کشتی‌سازی، فولاد و سیمان هرمزگان، جمعیت این ناحیه بیش از پنج برابر شده است. ۶. دریانوردی در ایران پیشینه دیرینه دارد و به گفته خسرو معتضد در کتاب

گروه اقتصاد دریا – مهدی جبرائیلی تبریزی، پژوهشگر اقتصاد اسلامی – «بند ۱۱ تحقق سیاست‌های کلی آمایش سرزمین با توجه به مزیت‌های بالفعل و بالقوه و اجرایی ساختن موارد برجسته آن با توجه ویژه بردریا، سواحل، بنادر و آب‌های مرزی.» و نیز «بند ۱۰ سیاست‌های برنامه هفتم توسعه.» که به توسعه اقتصاد دریامحور توجه و تأکید دارد از یک سو و نقشی که توسعه دریایی می‌تواند برای ایران در جهت تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی به وجود آورد، نکته‌ی و تأکیدی است که در این نوشتار می‌خوانید:

مزایای اقتصاد دریامحور

اقتصاد دریامحور (اقتصاد آبی) در واقع استفاده پایدار از منابع و گستره‌های آبی برای رشد اقتصادی، بهبود وضعیت معیشت و ایجاد مشاغل است:

۱. زیست‌فناوری دریایی علم نوینی است که ضمن کشف موجودات دریایی، با ایجاد تغییرات در میکروارگانیسم‌ها، گیاهان و جانوران دریایی، محصولات کاربردی تولید می‌کند. با توجه به گستردگی و تنوع موجودات دریایی کشور، پتانسیل بالایی برای تولید فرآورده‌ها و ایجاد بازارهای بالقوه دریایی در حوزه بیوتکنولوژی دریایی (Marine biotechnology) وجود دارد که نباید آن را نادیده گرفت.

در دریای خزر حدود ششصدگونه گیاه شمارش شده است. برخی جانوران آبزی پراهمیت از نظر تجارت و شیلات به فراوانی در این دریا زندگی می‌کنند. تعداد جانوران آبزی بومی بیش از سیصدگونه است. فک دریای خزر یکی از دو گونه فک آب شیرین در جهان است.

۲. بخش قابل توجهی از ذخایر نفت و گاز ایران در دریاها یا سواحل قرار گرفته است که اکتشاف، بهره‌برداری و انتقال آن نیازمند صنایع و خدمات دریایی گسترده خواهد بود. در سال‌های اخیر با توسعه فازهای پارس جنوبی، توانایی کشور با به دست آوردن تکنولوژی ساخت سکوها، لوله‌گذاری و پشتیبانی سکوها، ظرفیت‌های حوزه فراساحل به خوبی گسترش یافته و نسبتاً در این حوزه، کشور به پیشرفت‌های خوبی رسیده است. به همین منوال سهم توزیع منابع هیدروکربوری در خشکی حدود ۹ درصد، منابع دریایی کم عمق حدود ۲۴ درصد و سهم منابع دریایی در آب‌های عمیق حدود ۶۷ درصد است که این موضوع اهمیت صنایع فراساحل با تأکید بر حوزه آب‌های عمیق را نشان می‌دهد که تاکنون به طور شایسته و بایسته مورد توجه واقع نشده است.

۳. اهتمام به اقتصاد دریایی می‌تواند به ایجاد و رشد صنایع استراتژیک مانند صنعت ساخت و تعمیر شناورها باشد که خود عامل موثری در توسعه صنعتی و اقتصادی هر کشور و زمینه‌ای برای رشد صنایع جانبی مختلف است که با افزایش تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی به عنوان شاخص و ارکان اصلی اقتصاد مقاومتی منجر می‌شود.

بهره گیری ۲۷۴ هزار مسافر نوروزی از تفریحات دریایی

مدیرکل بنادر و دریانوردی استان مازندران گفت: بیش از ۲۷۴ هزار مسافر نوروزی از تفریحات دریایی در سواحل استان استفاده کردند که نسبت به مدت مشابه سال گذشته، ۲۵ درصد رشد داشته است.به گزارش اقتصادسراسرآمد، مسعود کیا کجوری با اعلام این مطلب افزود: با وجود نامساعد بودن و ناپایداری وضعیت جوی در بعضی از روزهای آغازین امسال، از ۲۵ اسفند تا ۱۵ فروردین ماه در مجموع بیش از ۲۷۴ هزار نفر از هم میهمان عزیز، از تفریحات دریایی ایستگاه‌های گردشگری دریایی محدوده زیر پوشش اداره کل (حد فاصل رامسر تا فرح آباد ساری) استفاده کرده‌اند.وی از خدمت رسانی ۹۰ ایستگاه گردشگری ساحلی در نوروز امسال به مسافران و گردشگران خبر داد و گفت : در این مدت بیش از ۵۳ هزار سفر دریایی در سواحل تحت پوشش نظارتی اداره کل بنادر و دریانوردی استان مازندران صورت گرفته که نسبت به مدت مشابه سال گذشته از رشد ۲۶ درصدی برخوردار بوده است.مدیر کل بنادر و دریانوردی استان مازندران خاطر نشان کرد:روزانه دو گروه از بازرسان این اداره کل، بر رعایت الزامات ایمنی و حفاظت از محیط زیست دریایی از سوی ایستگاه‌های تفریحات دریایی نظارت کردند و با همکاری و هماهنگی دریابانی استان، از فعالیت های مخاطره آمیز قایق ران ها و راهبر های جت اسکی جلوگیری به عمل آمد و خوشبختانه با رعایت نکات ایمنی از سوی ایستگاه های تفریحات دریایی، برای مسافران گرامی هیچ گونه سانحه دریایی حادث نشد. کیا کجوری بر گزار ی نشست مشترک با فرماندهان مناطق ساحلی دریابانی جهت حفظ ایمنی و جلوگیری از تردد شناورهای ناایمن، بر گزار ی مانور امداد و نجات دریایی در بندر نوشهر به منظور سنجش میزان آمادگی همیاران ناجی و تیم های جستجو و نجات دریایی در هنگام بروز هر گونه سانحه دریایی و انجام بیش از ۱۰۰۰ نفر ساعت بازرسی از ایستگاه های گردشگری را از مهم ترین اقدامات اداره کل بنادر و دریانوردی استان مازندران در زمینه اشاعه فرهنگ ایمنی دریانوردی و تفریحات دریایی نوروزی برشمرد .

اجرای ایمن طرح سفرهای دریایی نوروزی بدون هیچ حادثه جانی

مدیرکل ایمنی و حفاظت دریایی سازمان بنادر گفت: سفرهای دریایی نوروزی در بنادر و جزایر کشور فاقد هر گونه خسارات جانی بوده است که علاوه بر همکاری مردم در رعایت اصول ایمنی دریایی، ناشی از ارتقای نظارت‌ها و استانداردهای ایمنی کشتی‌ها و شناورها از یک سو و از خود گذشتگی و آمادگی تیم‌های جستجو و نجات دریایی است.به گزارش اقتصادسراسرآمد، نادر پسند، با اعلام اینکه در طرح سفرهای دریایی نوروزی ۱،۴۰۲، هیچ حادثه جانی اتفاق نیفتاده است، تأکید کرد: این سازمان با ایجاد و مدیریت ۲۴ مرکز اصلی و فرعی جستجو و

نجات دریایی و به‌کارگیری ۲۱ فروند شناور ناجی با تیم‌های آموزش دیده و باتجربه در بنادر جنوب و شمال کشور، طی ۲۲ عملیات دریایی موفق به نجات ۳۸۶ نفر مسافر و گردشگر دریایی در ایام طرح نوروز ۱۴۰۲ شد.مدیرکل ایمنی و حفاظت دریایی سازمان بنادر و دریانوردی افزود: با ارتقای ضریب ایمنی سفرهای دریایی از طریق افزودن ۱۲۶ همیار ناجی به تیم‌های عملیاتی و افزایش نقطه استقرار تیم‌های جستجو و نجات دریایی به ۱۵۰ نقطه از سواحل کشور، ۳۸۶ نفر از حوادثی چون افتادن در دریا، به گل نشستن، خروج شناور از مسیر، نقص فنی شناور مسافری، خدمات پزشکی و ... نجات یافته‌اند.پسند با اشاره به هوشیاری و آمادگی تیم‌های جستجو و نجات دریایی و افزایش نظارت‌ها در طرح سفرهای دریایی نوروزی، اظهار کرد: سفرهای دریایی نوروزی در بنادر و جزایر کشور فاقد هر گونه خسارات جانی بوده است که علاوه بر همکاری مردم در رعایت اصول ایمنی دریایی، ناشی از ارتقای نظارت‌ها و استانداردهای ایمنی کشتی‌ها و شناورها از یک سو، و از خود گذشتگی و آمادگی تیم‌های جستجو و نجات دریایی است.او ابراز امیدواری کرد: با ایجاد تعامل مناسب بین سازمان بنادر و دریانوردی، سازمان هلال احمر و سازمان هواپیمایی کشوری و برگزاری مانورهای مشترک جستجو و نجات دریایی و هوایی، ظرفیت‌های عملی نجات دریایی و حوزه هوایی ارتقا یابد.